

med repræsentanter for 61 medlemslande, der mødtes i Washington i slutningen af 1964. Den 18. marts 1965 besluttede bankens styrelse at fremlægge konventionen til undertegnelse og ratifikation.

Ifølge art. 67 er konventionen åben for undertegnelse af stater, der er medlemmer af verdensbanken. Den er endvidere åben for undertegnelse af enhver anden stat, der er deltager i Den internationale Domstols statut og som det administrative råd, der er oprettet i henhold til konventionen, med et flertal på $\frac{2}{3}$ har indbudt til at undertegne konventionen.

Konventionen var den 21. august 1967 undertegnet af 53 stater, herunder Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige. Den var ratificeret af 36 stater, herunder bl. a. USA, England, Frankrig, Holland, Norge, Sverige og Island.

Konventionen træder efter art. 68 i kraft 30 dage efter, at den er blevet ratificeret af 20 stater. Dette skete den 14. september 1966, og konventionen trådte således i kraft den 14. oktober 1966.

Af konventionens bestemmelser skal fremhæves følgende:

Der oprettes et internationalt center til bilæggelse af investeringstvister i tilknytning til verdensbanken. Centret har sit sæde ved hovedkontoret for verdensbanken. Det består af et administrativt råd, hvis formand er verdensbankens præsident, og et sekretariat, der ledes af en generalsekretær. Centret skal oprette en liste over forligsmæglere og voldgiftsmænd. En kontraherende stat kan til hver af disse lister udpege 4 personer. Herudover udpeger formanden for det administrative råd 10 personer til hver liste.

Konventionen giver regler om centrets retlige stilling, immuniteter og privilegier. De svarer i det væsentlige til, hvad der gælder efter andre lignende konventioner. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 4.

Centrets formål er at yde bistand til forligsmægling og voldgiftsbehandling af investeringstvister. Dets kompetence omfatter enhver retstvist mellem en kontraherende stat og en anden kontraherende stats statsborgere, som hidrører direkte fra en investering, og som parterne skriftligt har samtykket i at henvise til centret. En stats ratifikation af konventionen medfører således ikke i sig selv en forpligtelse til at henvise en tvist til forligsmægling eller voldgift. Samtykket kan gives før tvistens opståen, f. eks. i form af en voldgiftsklausul i en investeringsaftale. Parterne kan ikke ensidigt tilbagekalde det nævnte samtykke.

Parternes samtykke til voldgift indebærer, medmindre andet er aftalt, afkald på udnyttelse af

ethvert andet retsmiddel. En stat kan dog betinget sit samtykke til voldgift af, at de nationale administrative eller judicielle retsmidler er udtømt.

En stat, der har ratificeret konventionen, skal anerkende en voldgiftskendelse som bindende og inden for sit territorium fuldbyrde de pengeforpligtelser, der er pålagt ved kendelsen, som var kendelsen en endelig afgørelse truffet af en domstol i denne stat.

Opstår der tvist mellem parterne om kendelsens mening eller rækkevidde, kan hver af parterne få en fortolkning af kendelsen. Der er endvidere mulighed for en revision af kendelsen, hvis der fremkommer oplysning om kendsgerninger af væsentlig betydning for kendelsen. Afgørelse træffes i begge tilfælde af den voldgiftsret, der har afsagt kendelsen, eller, hvis dette ikke er muligt, af en ny voldgiftsret.

Endelig kan der blive tale om ophævelse af kendelsen under visse nærmere angivne omstændigheder. Afgørelsen træffes af en komité på 3 medlemmer, der udpeges af formanden blandt de personer, som er optaget på listen over voldgiftsmænd.

I de nævnte tilfælde kan voldgiftsretten eller komiteen, såfremt den finder, at omstændighederne tilsiger det, udsætte fuldbyrdelsen af kendelserne indtil den har taget stilling til spørgsmålet om fortolkning, revision eller ophævelse. Hvis en part i forbindelse med en anmodning om revision eller ophævelse af en kendelse begærer udsættelse af fuldbyrdelsen, skal der foreløbig tillægges begæringen opsættende virkning, indtil voldgiftsretten eller komiteen har taget stilling til den.

Justitsministeriet nedsatte i 1962 et udvalg med den opgave at overveje, om der måtte være grundlag for i Danmark at indføre lovgivning om voldgift. Udvalget afgav betænkning i november 1965. (Nr. 414).

Udvalget har også behandlet den omhandlede konvention. Man fandt, at den led af visse mangler. Man kritiserede således, at en stat kunne betinget sit samtykke til voldgift af, at de nationale administrative eller judicielle retsmidler først blev udtømt, ligesom man fandt det uheldigt, at der ikke i konventionen var bestemmelser om subrogation. Der henvises til udvalgets udtalelse om konventionen, der er optaget som bilag 2 til lovforslaget. Udvalget har imidlertid i en skrivelse af 8. september 1965 til handelsministeriet givet udtryk for, at udvalget ikke ville udtale sig imod en tiltræden fra dansk side, såfremt man i øvrigt fandt at burde gå ind for konventionen.

Justitsministeriet har indhentet udtalelser fra en